

2016

(May)

ECONOMICS

(General)

Course : 601

(Development Economics)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া/শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : $1 \times 8 = 8$

Answer the following/Choose the correct answer :

(a) তলৰ কোনটো অনুন্নত দেশ এখনৰ বৈশিষ্ট্য নহয় ?

Which of the following is not a characteristic of an underdeveloped country?

(i) সৰ্বগ্ৰাসী দৰিদ্ৰতা/Mass poverty

(ii) কৃষিখণ্ডৰ প্ৰাধান্যতা

Predominance of agriculture

(iii) নিম্ন জনমূৰি আয়/Low per capita income

(iv) ওপৰৰ এটাও নহয়/None of the above

- (b) তলত দিয়াসকলৰ কোনজনে অসমতাপূৰ্ণ বিকাশ নীতি সমৰ্থন কৰে ?

Who of the following supports the doctrine of unbalanced growth?

(i) হিৰ্ছমেন
Hirschman

(ii) বেগনাৰ নাৰ্কচ
Regnar Nurkse

(iii) আৰ্থাৰ লুইচ
Arthur Lewis

(iv) ব'ৰ্জেনষ্টেইন ব'ডান
Rosenstein Rodan

- (c) তলত দিয়াসকলৰ কোনজনে মানৱ উন্নয়নৰ সূচকটো (HDI) প্ৰথমে দাঙি ধৰিছিল ?

Who of the following propounded the concept of Human Development Index (HDI)?

(i) মাৰ্থা নাচব'ম
Martha Nussbaum

(ii) মেহবুব-উল-হক
Mahbub-ul-Haq

(iii) মঃ ইউনুচ
Md. Yunus

(iv) অমৰ্ত্য সেন
Amartya Sen

- (d) অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ সংজ্ঞা দিয়া।

Define economic development.

- (e) AIDS-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি ?

What is the full form of AIDS?

- (f) বজাৰ অৰ্থনীতি কি ?

What is market economy?

- (g) ভাৰতবৰ্ষৰ জাতীয় আয়লৈ সৰ্ববৃহৎ অৱদান আগবঢ়োৱা খণ্ডটো হ'ল

The major share of national income in India is contributed by

- (i) প্ৰাথমিক খণ্ড

Primary Sector

- (ii) দ্বিতীয় খণ্ড

Secondary Sector

- (iii) সেৱাখণ্ড

Service Sector

- (iv) ওপৰৰ এটাও নহয়

None of the above

(h) NITI আয়োগৰ উপাধ্যক্ষৰ নামটো লিখা।

Write the name of the Vice Chairman of NITI Aayog.

2. যি কোনো চাৰিটাৰ চমু টোকা লিখা (প্রতিটো ১৫০ শব্দৰ ভিতৰত) :

4×4=16

Write short notes on any four (within 150 words each) :

(a) জনসংখ্যা আৰু অৰ্থনৈতিক উন্নয়ন

Population and economic development

(b) অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত শিক্ষাৰ ভূমিকা

Role of education in economic development

(c) ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত কৃষিক্ষেত্ৰৰ ভূমিকা

Role of agricultural sector in Indian economy

(d) ভাৰতৰ আঞ্চলিক বৈষম্যৰ কাৰণসমূহ

Causes of regional disparities in India

(e) অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত পৰিকল্পনাৰ ভূমিকা

Role of planning in economic development

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (প্রতিটো ৫০০ শব্দৰ ভিতৰত) :

Answer the following questions (within 500 words each) :

3. (a) অনুন্নত অৰ্থনীতিৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।
ভাৰতীয় অৰ্থনৈতিক উন্নয়নশীল অৰ্থনীতি বুলি ক'ব
পাৰিবে? কাৰণ দৰ্শোৱা।

8+4=12

Discuss the major characteristics of an underdeveloped economy. Can Indian economy be considered as developing economy? Give reasons.

অথবা / Or

(b) অৰ্থনৈতিক বিকাশ আৰু অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ মাজত থকা
পাৰ্থক্যসমূহ লিখা। অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত প্ৰযুক্তি কৌশলৰ
ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।

5+7=12

Distinguish between economic growth and economic development. Explain the role of technology in economic development.

4. (a) ৰ'ষ্ট'ৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ স্তৰসমূহ আলোচনা কৰা।
তেওঁৰ উন্নয়নৰ তত্ত্বটোৰ আসোঁৱাহবোৰ কি কি?

8+3=11

Discuss Rostow's stages of economic growth. What are the drawbacks of his theory of growth?

অথবা / Or

(b) সমতাপূৰ্ণ বিকাশৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাবোৰ ব্যাখ্যা কৰা।

6+5=11

Explain the advantages and disadvantages of balanced growth.

5. (a) উন্নয়নশীল দেশৰ নিবনুৱা সমস্যাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 11

Discuss the unemployment problems of developing countries.

অথবা / Or

- (b) তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা : 6+5=11

Write short notes on the following :

- (i) মানবশক্তিৰ পৰিকল্পনা

Manpower Planning

- (ii) স্বাস্থ্য আৰু উৎপাদনশীলতা

Health and Productivity

6. (a) এখন দেশৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত উদ্যোগ খণ্ডৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা। 11

Discuss the role of industrial sector in economic development of a country.

অথবা / Or

- (b) দেশ এখনৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত সেৱা খণ্ডৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 11

Discuss the role of service sector in economic development of a country.

(Continued)

7. (a) এখন দেশৰ মূলধন গঠন আৰু আন্তঃগাঁথনিৰ উন্নয়নত ৰাষ্ট্ৰৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা। 11

Discuss the role of State in capital formation and infrastructural development of a country.

অথবা / Or

- (b) তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা : 6+5=11

Write short notes on the following :

- (i) আঞ্চলিক বৈষম্য হ্ৰাসকৰণৰ উপায়সমূহ

Measures to reduce regional disparities

- (ii) বজাৰ অৰ্থনীতিত পৰিকল্পনা

Planning in market economy
